

**PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA
z WIEDZY O SPOŁECZEŃSTWIE, EDUKACJI OBYWATELSKIEJ**

I. PODSTAWA PRAWNA:

1. Ustawa o systemie oświaty z 7 września 1991 r (z późniejszymi zmianami), rozdział 3a Ocenianie, klasyfikowanie i promowanie uczniów w szkołach publicznych
2. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 stycznia 2018 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia z uwzględnieniem zmian wprowadzonych od 1 września 2024 r.
3. Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 28 czerwca 2024 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia.(Dz.U. z 2024 r. poz. 1019). • Załącznik nr 1. Podstawa programowa kształcenia ogólnego dla czteroletniego liceum ogólnokształcącego i pięcioletniego technikum.
4. Statut Szkoły – Wewnątrzszkolny System Oceniania
5. Program nauczania z wiedzy o społeczeństwie, edukacji obywatelskiej

II. CELE PRZEDMIOTOWEGO SYSTEMU OCENIANIA:

1. Wspieranie rozwoju ucznia przez diagnozowanie jego osiągnięć w odniesieniu do wymagań edukacyjnych przewidzianych w programie nauczania;
2. Dostarczenie uczniom, rodzicom i nauczycielom informacji o postępach, osiągnięciach oraz trudnościach ucznia;
3. Motywowanie uczniów do samodzielnego uczenia się, kształtowanie jego dojrzałości, samodzielności i odpowiedzialności za proces uczenia się;
4. Wykorzystywanie osiągnięć uczniów do doskonalenia pracy dydaktyczno – wychowawczej nauczyciela;
5. Wymagania edukacyjne niezbędne.

III. OBSZARY PODLEGAJĄCE OCENIANIU

1. Wiedza i umiejętności przedmiotowe określone w programie nauczania (np.)

- a) Zrozumienie podstawowych zagadnień, stosowanie wiedzy przedmiotowej w sytuacjach praktycznych
- b) Właściwe rozpoznawanie i definiowanie problemu
- c) Analizowanie wszystkich aspektów zagadnienia (problemu)
- d) Prezentacja i uzasadnienie wybranego rozwiązania
- e) Uogólnianie, porównywanie, wyciąganie wniosków
- f) Stopień łączenia elementów wiedzy z życiem
- g) Oryginalność i atrakcyjność prezentacji rozwiązania problemu

2. Aktywność na lekcjach (np.)

- a) Samodyscyplina
- b) Zainteresowanie tematem lekcji, pilność
- c) Inicjatywa (własne propozycje, pytania)

- d) Inwencja twórcza
- e) Udzielanie pomocy innym uczniom
- f) Współpraca w zespole

3. Przygotowanie ucznia do lekcji (np.)

- a) Posiadanie podstawowego wyposażenia ucznia i niezbędnych materiałów pomocniczych, (podręcznika, zeszytu, ćwiczeń)
- b) Odrabianie zadań domowych
- c) Posiadanie niezbędnych materiałów pomocniczych
- d) Prowadzenie zeszytu (poprawność językowa, estetyka, systematyczność)

4. Praca domowa (np.)

- a) Stopień zrozumienia zadania
- b) Poprawność merytoryczna wykonanych zadań
- c) Samodzielność w wykonaniu zadania
- d) Oryginalność

5. Praca w grupach (np.)

- a) Aktywne uczestnictwo w pracy zespołu
- b) Aktywne słuchanie innych
- c) Umiejętność dyskusowania, negocjowania
- d) Twórczy wkład (argumenty, pomysły)
- e) Przestrzeganie kultury języka i dyskusji
- f) Pomoc innym
- g) Współodpowiedzialność

6. Rozwiązywanie zadań problemowych (np.)

- a) Właściwe rozpoznanie i zdefiniowanie problemu
- b) Analizowanie wszystkich aspektów zagadnienia (problemu)
- c) Zaplanowanie rozwiązania
- d) Zaproponowanie różnych wariantów rozwiązania problemu (opisowo, graficznie)
- e) Uogólnianie, porównywanie, wyciąganie wniosków
- f) Oryginalność rozwiązania
- g) Atrakcyjność prezentacji

7. Praca projektowa (np.)

- a) Stopień zaangażowanie w wykonanie projektu
- b) Uogólnianie, porównywanie, wyciąganie wniosków
- c) Wykorzystanie różnych źródeł informacji
- d) Dobór odpowiednich środków, technik pracy
- e) Estetyka wykonania projektu
- f) Wartościowanie – własna ocena
- g) Sposób prezentacji

8. Wykorzystywanie informacji z różnych źródeł (np.)

- a) Poszukiwanie, porządkowanie i wybór istotnych źródeł informacji
- b) Analiza, porównanie, uogólnianie ocena zgromadzonego materiału
- c) Korzystanie z mediów i technologii informacyjnych
- d) Umiejętność oceny przydatności zgromadzonych materiałów

9. Dodatkowa aktywność ucznia (np.)

- a) Udział w zajęciach pozalekcyjnych
- b) Udział w konkursach przedmiotowych i olimpiadach
- c) Udział w projektach szkolnych, międzyszkolnych, ogólnopolskich
- d) Wykonywanie dodatkowych prac w czasie pozaszkolnym

IV. WYMAGANIA NIEZBĘDNE DO UZYSKANIA POSZCZEGÓLNYCH ŚRÓDROCZNYCH, ROCZNYCH I KOŃCOWYCH OCEN KLASYFIKACYJNYCH.

- 1. Nauczyciel wystawiając ocenę śródroczną, roczną lub końcową, bierze pod uwagę całokształt osiągnięć edukacyjnych ucznia z przedmiotu, w tym aktywność, zaangażowanie.
- 2. Ocenianie ma zawsze charakter jawny, poprawiona ocena odnotowana jest w dzienniku obok poprawianej, przy czym obydwie są brane pod uwagę przy ustalaniu oceny śródrocznej, rocznej lub końcowej.
- 3. Przy wystawianiu ocen śródrocznej, rocznej lub końcowej największe znaczenie mają oceny uzyskane przez ucznia z prac klasowych, sprawdzianów wiadomości i odpowiedzi ustnych.
- 4. Uczeń ma obowiązek uzupełniać wszelkie braki spowodowane nieobecnością.
- 5. Uczeń powinien uzyskać oceny z różnych form aktywności.
- 6. W ocenianiu stosuje się wagę od 1 do 10 ustaloną przez nauczyciela przedmiotu.
- 7. Przed każdą formą oceniania nauczyciel informuje uczniów o jej wadze.
- 8. Oceny bieżące otrzymywane przez uczniów mają przypisane następujące wagi 1–10:
 - a) prace klasowe: 8-10
 - b) sprawdziany: 8-10
 - c) kartkówki: 5-6
 - d) odpowiedzi ustne: 7-8
 - e) prace domowe: 4-6
 - f) aktywność: 6
 - g) przygotowanie do zajęć: 4
- 9. Średnia ważona obliczana przez dziennik elektroniczny ma charakter informacyjny i jest jednym z narzędzi, które nauczyciel może wykorzystać w procesie ustalania oceny śródrocznej, rocznej lub końcowej.
- 10. Ocena śródroczna, roczna lub końcowa nie jest także średnią arytmetyczną ocen bieżących.
- 11. Uczeń, który za pierwsze półrocze uzyskał ocenę niedostateczną, zobowiązany jest w trybie ustalonym przez nauczyciela do zaliczenia tych treści programowych, których nieopanowanie uniemożliwia przyswajanie nowych treści nauczania.
- 12. W przypadku stwierdzenia przez nauczyciela niesamodzielności pracy lub plagiatu, uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną.
- 13. Uczeń zobowiązany jest mieć na lekcji zeszyt przedmiotowy, podręcznik, ćwiczenia lub wymagane przez nauczyciela materiały pomocnicze.
- 14. Uczeń może 3 razy w semestrze zgłosić nieprzygotowanie do zajęć bez ponoszenia konsekwencji (warunek: zgłoszenie przed lekcją). Wykorzystanie przez ucznia tej możliwości zostanie odnotowane w dzienniku lekcyjnym przez wpis daty nieprzygotowania.
- 15. Uczeń nie otrzyma oceny niedostatecznej za swoje nieprzygotowanie do lekcji, jeżeli tego

dnia zostanie wylosowana jego „szczęśliwa liczba”.

16. Zgłoszenie nieprzygotowania nie zwalnia z aktywnej pracy na lekcji.

Sprawdzian/praca klasowa

17. Uczeń ma prawo do jednokrotnej próby poprawiania oceny niedostatecznej ze sprawdzianu w formie pisemnej w terminie wyznaczonym przez nauczyciela.

18. W przypadku nieobecności na zapowiedzianym sprawdzianie uczeń ma obowiązek napisać go w wyznaczonym przez nauczyciela terminie.

Odpowiedzi ustne

19. Ocenie podlega wartość merytoryczna wypowiedzi, rozwinięcie tematu, kompozycja, poprawność językowa (kryteria zależne do charakteru odpowiedzi).

20. Odmowa wypowiedzi bez wcześniejszego usprawiedliwienia jest równoznaczna z oceną niedostateczną.

Aktywność na lekcjach

21. Aktywność ucznia na lekcjach może być oceniana przy pomocy stopnia lub plusów, których określona liczba 3 składa się na ocenę bardzo dobrą.

22. Brak aktywności na zajęciach lub brak orientacji w zadaniach wykonywanych na lekcji może być oceniany przy pomocy minusów, których określona liczba 3 może się równać ocenie niedostatecznej.

Praca domowa

23. W zależności od stopnia trudności jest oceniana znakiem „+” lub oceną, a brak pracy domowej „-” lub oceną niedostateczną.

Zapis informacji w zeszycie ucznia – informacja dla ucznia i rodziców/opiekunów prawnych

1. W roku szkolnym 2026/2027 na lekcji wiedzy o społeczeństwie, edukacji obywatelskiej oceniane będą następujące obszary aktywności uczniów (np.):

- a. Wiadomości i umiejętności określone w programie nauczania
- b. Aktywność na lekcjach
- c. Przygotowanie ucznia do lekcji, prowadzenie zeszytu
- d. Praca domowa
- e. Praca w grupach
- f. Rozwiązywanie zadań problemowych
- g. Praca projektowa
- h. Wykorzystanie informacji z różnych źródeł (m. in. referaty, prezentacje multimedialne)
- i. Dodatkowa aktywność ucznia

2. Przewidywane sprawdziany pisemne (I półrocze – ..., II półrocze – ...)

.....
data

.....
podpis rodzica/prawnego opiekuna

V. KRYTERIA OCENY ŚRÓDROCZNEJ I ROCZNEJ

Skala ocen	Osiągnięcia ucznia
6	a) osiągnął bardzo wysoki poziom wymagań programowych, b) potrafi w sposób twórczy stosować posiadaną wiedzę i umiejętności w sytuacjach problemowych, c) aktywnie uczestniczy w zajęciach pozalekcyjnych dążąc do pogłębiania swojej wiedzy lub rozwija swoje uzdolnienia we własnym zakresie, d) bierze udział w konkursach i turniejach przedmiotowych osiągając w nich sukcesy, e) na zajęciach lekcyjnych wypowiada się w sposób świadczący o samodzielności myślenia i spójności argumentacji, f) sprawnie posługuje się terminologią naukową z historii, g) potrafi w sposób celowy korzystać z różnych źródeł wiedzy oraz dokonywać selekcji informacji, h) rzetelnie i systematycznie wykonuje obowiązkowe i nadobowiązkowe zadania edukacyjne, lub nie spełnia kryteriów zawartych w ust. 10 pkt. 1 lit. a–h, ale osiągnął wykraczający ponad program nauczania poziom wymagań oraz osiąga znaczące sukcesy w konkursach i olimpiadach przedmiotowych na szczeblu co najmniej wojewódzkim
5	a) osiągnął bardzo wysoki poziom wymagań programowych, b) potrafi stosować posiadaną wiedzę i umiejętności w sytuacjach problemowych, c) wykazuje się umiejętnością przetwarzania i syntetyzowania posiadanej wiedzy, d) na zajęciach lekcyjnych wypowiada się w sposób świadczący o samodzielności myślenia i umiejętności formułowania wniosków, e) poprawnie posługuje się terminologią właściwą z historii, f) korzysta z literatury podstawowej i uzupełniającej wskazanej przez nauczyciela, g) rzetelnie i systematycznie wykonuje obowiązkowe i nadobowiązkowe zadania edukacyjne,
4	a) osiągnął wysoki poziom wymagań programowych, b) potrafi stosować posiadaną wiedzę i umiejętności w sytuacjach typowych, a niekiedy także w sytuacjach problemowych, c) wykazuje się umiejętnością formułowania wniosków, d) wypowiada się w sposób świadczący o rozumieniu związków między treściami programowymi, e) posługuje się terminologią właściwą z historii f) korzysta z literatury podstawowej wskazanej przez nauczyciela, g) rzetelnie wykonuje obowiązkowe zadania edukacyjne,
3	a) osiągnął podstawowy poziom wymagań programowych warunkujący dalsze postępy edukacyjne, b) rozwiązuje typowe zadania teoretyczne i praktyczne, a zadania nietypowe wykonuje przy pomocy nauczyciela, c) na ogół wypowiada się w sposób świadczący o rozumieniu podstawowych związków między treściami programowymi, nie spełnia

	jednak rażących błędów merytorycznych, d) z pomocą nauczyciela potrafi skorzystać z podstawowych źródeł wiedzy e) stara się systematycznie wykonywać zadania edukacyjne, a w razie zaniedbań uzupełnia zaległości,
2	a) osiągnął poziom wymagań konieczny do dalszej nauki, b) potrafi odtworzyć podstawowe wiadomości i pojęcia, korzystając ze wskazówek nauczyciela, c) ma trudności w formułowaniu samodzielnych wypowiedzi, d) niesystematycznie wywiązuje się z zadań edukacyjnych, jednak podejmuje próbę uzupełnienia zaległości,
1	a) nie osiągnął koniecznego poziomu wymagań programowych umożliwiającego dalszy rozwój, b) nie jest w stanie rozwiązać zadań o elementarnym stopniu trudności, c) nie wykonuje zadań edukacyjnych, nie podejmuje prób uzupełnienia zaległości, d) nie korzysta z proponowanej pomocy nauczyciela

VI. PROPONOWANE NARZĘDZIA OCENIANIA:

1. Formy ustne:

- a) odpowiedzi
- b) aktywność na lekcjach
- c) prezentacja

2. Formy pisemne

- a) testy
- b) sprawdziany, prace klasowe
- c) kartkówki
- d) wypracowania
- e) prace domowe
- f) prace wykonane na lekcji
- g) projekt (np. album, gazetka itp.)

3. Formy praktyczne

- a) realizacja projektów (np. albumy, gazetki, modele, przedstawienia)
- b) pomoce dydaktyczne

VII. SPOSOBY POSTĘPOWANIA Z UCZNIAMI O SPECYFICZNYCH TRUDNOŚCIACH W NAUCE W ZAKRESIE OCENIANIA

(dysleksja, dysortografia, dysgrafia, dyskalkulia)

Zgodnie z zaleceniami PPP oraz materiałem **Pomoc psychologiczno-pedagogiczna w bieżącej pracy z uczniem z dysleksją.**

VIII. MODYFIKACJE WYNIKAJĄCE Z BIEŻĄCEGO MONITOROWANIA FUNKCJONOWANIA PRZEDMIOTOWEGO SYSTEMU OCENIANIA

Ewaluacji i modyfikacji funkcjonowania monitorowania Przedmiotowego Systemu Oceniania z historii dokona nauczyciel w oparciu:

1. o analizę ankiet przeprowadzonych wśród uczniów,
- 2.. o ocenę postępów w nauce.

*Przedmiotowy System Oceniania przyjęty do realizacji
w VII Liceum Ogólnokształcącym w Gdańsku*

Uwaga:

Przedmiotowy System Oceniania może być dokumentem opracowywanym – poszerzonym przez nauczyciela lub zespół przedmiotowy.